

NARODNA BANKA SRBIJE

SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU
4–15. septembar 2017.**

Septembar 2017.

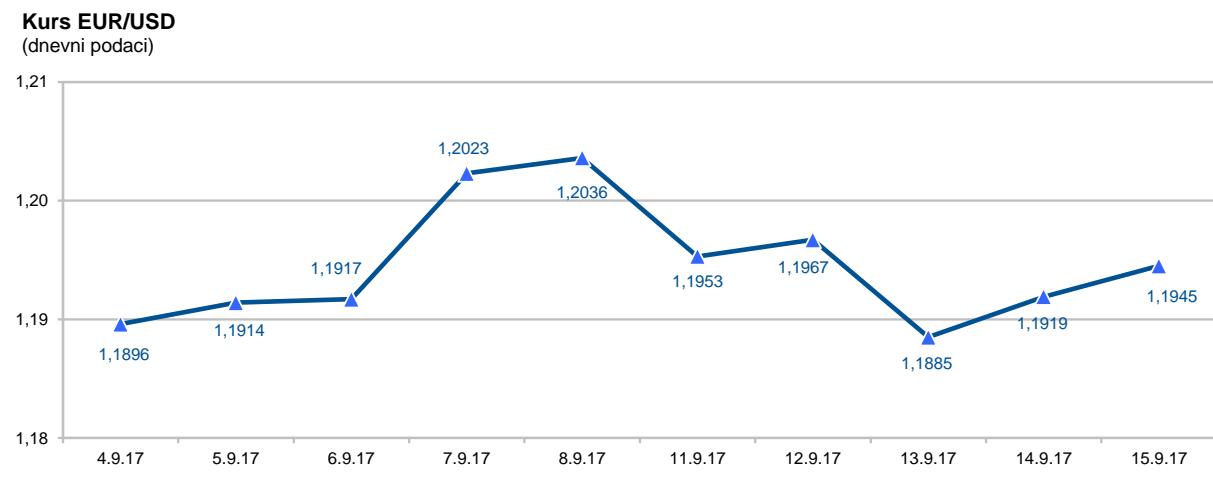
NARODNA BANKA SRBIJE
 SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
 ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA

Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	26. 10. 17.	\
II Federalne rezerve	1,00–1,25	+0,25	14. 6. 17.	1. 11. 17.	1,00–1,25
III Banka Engleske	0,25	-0,25	4. 8. 16.	2. 11. 17.	\
IV Banka Kanade	1,00	+0,25	6. 9. 17.	25. 10. 17.	1,00
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25) – (-0,25)	-0,50	15. 1. 15.	14. 12. 17.	\

Izvor:
Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Izvor: Bloomberg LP

Na početku izveštajnog perioda, dolar slabi prema evru pod uticajem rasta geopolitičkih tenzija između SAD i Severne Koreje, nakon vesti o novim severnokorejskim nuklearnim probama. Geopolitičke tenzije, kao i komentari zvaničnika FED-a o niskoj inflaciji u SAD, negativno su uticali na vrednost dolara u nastavku nedelje. Članica FED-a Brēnard izjavila je da je stopa inflacije u SAD daleko ispod ciljanog nivoa, te da postoje znaci da su dugoročni inflatorni pritisci znatno smanjeni nakon finansijske krize, uprkos solidnom rastu privredne aktivnosti. Ona je navela da bi shodno tome FED trebalo da odloži dalja povećanja referentne kamatne stope dok ne bude uveren u ubrzanje rasta cena, kao i da bude tolerantan prema stopi inflacije, koja je blago iznad 2%. Još jedan član FED-a, Kaškari, istakao je nisku inflaciju u SAD, koja je, po njegovom mišljenju, delom posledica preuranjenih povećanja referentne kamatne stope u SAD poslednju godinu i po, što je takođe nanelo štetu privredi SAD i doprinelo usporavanju rasta zaposlenosti. Prvu polovinu nedelje obeležio je i oprezan stav investitora pred održavanje sastanka monetarne politike ECB-a, usled neizvesnosti u pogledu mogućih najava izmene programa kupovine aktive. Vrednost dolara sredinom nedelje privremeno je bila podržana objavom vesti o postignutom dogovoru o suspenziji limita javnog duga SAD do 15. decembra tekuće godine.

U četvrtak 7. septembra održan je sastanak ECB-a, na kome je odlučeno da se referentne kamatne stope u zoni evra zadrže na postojećem nivou, kao i da se zadrži program kupovine aktive od 60 milijardi

evra na mesečnom nivou, najmanje do kraja godine, ali i nakon toga ukoliko bude bilo potrebno. ECB ističe privredni rast zone evra tokom prve polovine godine, koji je brži od očekivanog i rasprostranjen i po državama, i po privrednim sektorima, s tim da je inflacija i dalje na niskom nivou. Takođe, navodi se da volatilnost kursa evra predstavlja izvor neizvesnosti, koji, s obzirom na srednjoročni uticaj na inflaciju, zahteva pažnju, pa su, pod uticajem prethodne aprecijacije evra, projekcije stopa inflacije za naredne dve godine snižene za po 0,1 p.p. Uprkos tome, evro je dodatno ojačao prema dolaru pod uticajem izjave predsednika ECB-a Marija Dragija, koji je na konferenciji nakon sastanka istakao da će najveći deo odluka koje se odnose na izmene programa kvantitativnih olakšica biti donet na sastanku u oktobru, što je povećalo tržišna očekivanja smanjenja ekspanzivnosti monetarne politike u zoni evra početkom naredne godine. Takođe, na dolar su ponovo negativno uticale geopolitičke tenzije u vezi sa Severnom Korejom, kao i potencijalne privredne štete od razornih uragana koji su pogodili SAD. Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, evro je ojačao za 1,48% prema dolaru.

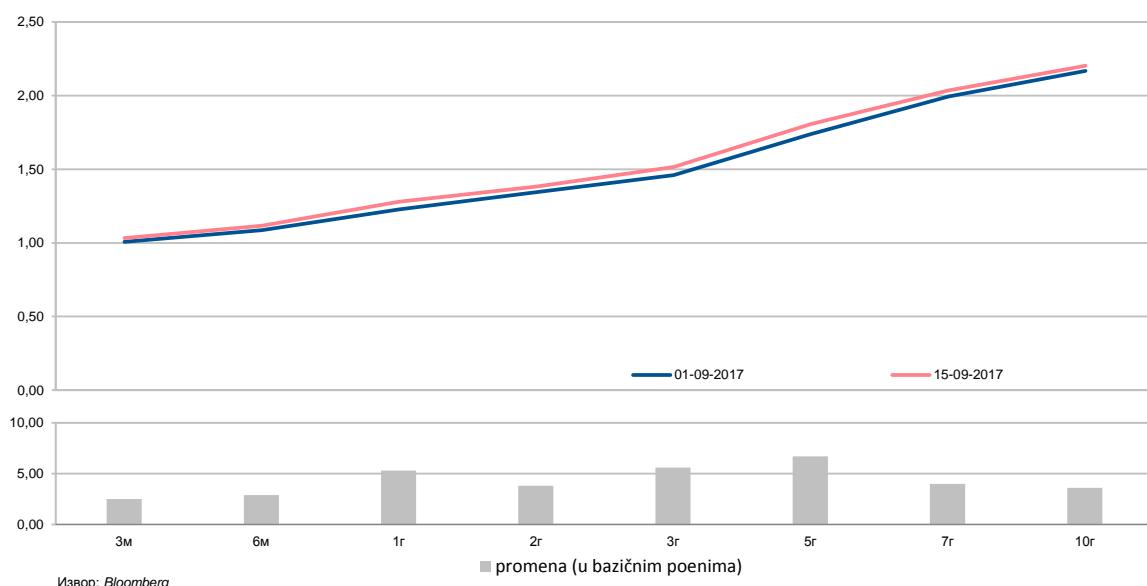
Na početku druge nedelje, manja zabrinutost investitora oko geopolitičkih tenzija i posledica vremenskih nepogoda u SAD uticala je na to da se vrednost dolara oporavi. Takođe, dolar je dodatno ojačao prema evru nakon što je član ECB-a Benoa Kere izjavio da bi se nastavak snažne aprecijacije evra mogao negativno odraziti na oporavak inflacije u zoni evra, iako oporavak privrednog rasta, koji je pre svega posledica snažne domaće tražnje, može ublažiti njene negativne efekte. Kere je dodao da će, imajući u vidu stalne izazove s kojima se ECB suočava, za dostizanje ciljanog nivoa inflacije biti neophodno da monetarna politika u zoni evra duže vreme ostane stimulativna. Sredinom nedelje, dolar dalje jača prema evru, pod uticajem vesti da je Kongres SAD blizu postizanja konsenzusa o reformi poreskog sistema. Međutim, u drugom delu nedelje dolar slabi, bez obzira na objavljivanje podataka o inflaciji u SAD, koji su bolji od očekivanih. Stopa rasta potrošačkih cena u avgustu iznosila je 1,9% (očekivano 1,8%; prethodno 1,7%), dok je stopa bazne inflacije bila 1,7% (očekivano 1,6%; prethodno 1,7%). Ubrzani rast cena tokom avgusta, kome su najvećim delom doprinele više cene benzina i troškova smeštaja, mogao bi u izvesnoj meri podržati dalju normalizaciju monetarne politike u SAD. Međutim, objava nešto lošijih podataka o maloprodaji uticala je na to da tržišna očekivanja skorijeg povećanja referentne kamatne stope ponovo opadnu. Maloprodaja je u avgustu neočekivano opala, pre svega usled smanjenja prodaje motornih vozila pod uticajem uragana Harvi, koji je takođe negativno uticao i na veći broj drugih komponenata maloprodaje. Stope rasta maloprodaje iz prethodna dva meseca takođe su revidirane naniže. Vrednost evra na kraju nedelje bila je podržana izjavom člana ECB-a Sabine Lautenšleger o tome da će snažan privredni rast, udružen s ekspanzivnom monetarnom politikom, povratiti inflaciju na ciljni nivo, te da je stoga vreme da se doneće odluka o smanjenju programa kupovine obveznica u zoni evra od početka naredne godine. Uprkos oporavku u drugoj polovini nedelje, evro je u drugom delu izveštajnog perioda oslabio za 0,76% prema dolaru, dok je u toku kompletног perioda koji se posmatra porastao za 0,72%.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Извор: Bloomberg

Prinosi državnih obveznica SAD, u toku izveštajnog perioda, umereno su povećani duž cele krive. Prinosi dvogodišnjih, kao i desetogodišnjih državnih obveznica, povećani su za oko četiri bazična poena.

Nakon što su tržišta u SAD u ponedeljak 4. septembra bila zatvorena zbog praznika (Praznik rada), sutradan prinosi su znatno opali usled objave nešto lošijih podataka o porudžbinama u SAD i izjava članova FED-a. Industrijske porudžbine u SAD u julu su smanjene za 3,3% u odnosu na prethodni mesec, na šta je najviše uticalo veliko smanjenje porudžbina aviona (nakon rasta od 3,2% u junu). Ipak, industrijske porudžbine bez transportnih sredstava, kao volatilna komponenta, porasle su za 0,5%, što, uz zabeleženi rast isporuka, ukazuje na nastavak rasta proizvodne aktivnosti u narednom periodu. Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema konačnim podacima za jul, smanjene su za 6,8% (nakon rasta od 6,4% u junu), takođe usled smanjenja porudžbina aviona. Ako se ne računaju transportna sredstva, rast porudžbina iznosi 0,6% (nakon 0,0% u junu). Nove porudžbine kapitalnih dobara, koje se koriste kao pokazatelj planova investicione potrošnje, povećane su u julu za 1,0% (preliminarna procena: 0,4%), što ukazuje na ubrzani rast poslovnih investicija u trećem tromesečju. Članica FED-a Brejnard rekla je da je stopa inflacije u SAD daleko ispod ciljanog nivoa i da postoji znaci da su dugoročni inflatorni pritisci znatno smanjeni nakon finansijske krize, uprkos solidnom rastu privredne aktivnosti, odnosno da FED treba da se uzdrži od daljeg povećanja referentne kamatne stope dok ne bude uveren da će se rast cena ubrzati, kao i da treba da signalizira da će tolerisati stopu inflacije i blago iznad 2%. Član FED-a Kaškari rekao je da su povećanja referentne kamatne stope u SAD u poslednju godinu i po, po njegovom mišljenju, bila preuranjena, i da su navela štetu privredi SAD i uticala da inflacija ostane na niskom nivou, a da se rast zaposlenosti uspori. Na pad prinsa početkom nedelje uticala je i neizvesnost oko daljih nuklearnih testova u Severnoj Koreji, kao i uragan Irma, koji je ugrožavao jug SAD, što je uticalo na povećanu tražnju investitora za sigurnom aktivom. Sredinom nedelje, prinosi su porasli usled objave solidnih privrednih podataka, kao i usled toga što je predsednik Tramp podržao plan Kongresa o suspenziji ograničenja javnog duga SAD za naredna tri meseca. U izveštaju FED-a o tekućim privrednim uslovima, navodi se skromni do umereni napredak privredne aktivnosti u svih 12 regiona SAD. Privatna potrošnja raste u većini regiona, zahvaljujući rastu maloprodaje i potrošnje u oblasti turizma, dok prodaja automobila stagnira. Naglašava se dobro stanje na tržištu rada, ali uz nešto sporiji rast zaposlenosti i

nedostatak radne snage, naročito u prerađivačkom i građevinskom sektoru, što je u pojedinim regionima dovelo do ubrzanog rasta zarada. *ISM* indeks neproizvodnog sektora SAD u avgustu je iznosio 55,3, što je manje od očekivanja (55,6), ali više nego prethodnog meseca (53,9), što, uz visoku vrednost *ISM* indeksa proizvodnog sektora (objavljen prethodne nedelje), ukazuje na nastavak solidnog privrednog rasta i u trećem tromesečju. Tri najvažnije komponente indeksa su porasle: poslovne aktivnosti (57,5), nove porudžbine (57,1) i zaposlenost (56,2). Krajem nedelje, prinosi u SAD ponovo su smanjeni, ako se prati kretanje prinosa državnih obveznica razvijenih zemalja u zoni evra, nakon što je ECB smanjila prognoziranu inflaciju za naredne dve godine. Na pad prinosa uticao je podatak da je broj nezaposlenih u SAD koji se prvi put javlja za socijalnu pomoć iznosio 298.000 prethodne nedelje (očekivano 245.000), što je za 62.000 više u odnosu na pretprišlu nedelju, što je najveći rast od novembra 2012. godine. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano javlja za socijalnu pomoć iznosi 1,94 miliona (ispod 1,945 miliona, koliko je zabeleženo u prethodnoj nedelji). Rast broja novoprijavljenih za socijalnu pomoć uglavnom je posledica povećanja broja prijava u Teksasu zbog uragana Harvi, tako da ovaj podatak ne ukazuje na pogoršanje stanja na tržištu rada SAD. S druge strane, izjave članova FED-a bile su optimistične. Članica FED-a Loreta Mester izjavila je da se i dalje zalaže za nastavak postepenog povećavanja referentne kamatne stope u SAD. Takođe, Mester se zalaže za još jedno povećanje do kraja ove godine, uprkos usporavanju inflacije u poslednjih nekoliko meseci, jer smatra da je ono privremenog karaktera i da nije posledica pada tražnje, već faktora na strani ponude, kao i promene relativnih cena, odnosno da će tokom sledeće godine stopa inflacije dostići ciljani nivo (2%). Član FED-a Dadli rekao je da očekuje da privredna aktivnost u SAD nastavi solidno da raste, što će uticati na dalje jačanje tržišta rada i rasta zarada, te da FED treba da nastavi s postepenim pooštovanjem monetarne politike.

Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD su porasli, najviše početkom nedelje, nakon što je tokom vikenda smanjena napetost u vezi sa Severnom Korejom, dok je na aukciji trogodišnje obveznice Trezora SAD (24,0 milijardi dolara) zabeležena relativno slaba tražnja investitora. Na rast prinosa uticala je i objava solidnih podataka o inflaciji u drugoj polovini nedelje, što je povećalo optimizam investitora da bi se do kraja godine još jednom mogla povećati referentna kamatna stopa. Stopa rasta potrošačkih cena u avgustu iznosila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, što je nešto iznad očekivanog rasta od 0,3% i nakon 0,1% u julu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, potrošačke cene su povećane za 1,9% (očekivano 1,8%; prethodno 1,7%). Stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne cene hrane i energenata, u avgustu je iznosila 0,2% prema prethodnom mesecu, što je iznad julskih 0,1%, dok je u odnosu na avgust prethodne godine porasla za 1,7%, što je u skladu s prethodnim podatkom. Krajem nedelje objavljeni su nešto slabiji privredni podaci, ali oni nisu uticali na pad prinosa, jer su dobrim delom posledica vremenskih prilika. Maloprodaja u SAD u avgustu je pala za 0,2% prema prethodnom mesecu, što je ispod očekivanog rasta od 0,1%, do čega je najvećim delom došlo zbog smanjenja prodaje motornih vozila, pod uticajem uragana Harvi, koji se negativno odrazio i na veći broj drugih komponenata maloprodaje, te je rast bez prodaje motornih vozila bio ispod očekivanih 0,5% – u posmatranom periodu iznosio je 0,2%. S druge strane, najveći rast beleži prodaja benzina, iako je cena znatno povećana, na šta su uticali prekid rada u rafinerijama i problem u snabdevanju usled vremenskih nepogoda. Osim što podaci za avgust nisu dobri, i stope rasta maloprodaje iz prethodna dva meseca revidirane su naniže, sa 0,6% na 0,3% u julu, odnosno sa 0,3% na -0,1% u junu. Industrijska proizvodnja u SAD u avgustu je smanjena za 0,9% (očekivan rast od 0,1%), što je najveći mesečni pad od maja 2009. godine, nakon šest uzastopnih meseci rasta. Na pad industrijske proizvodnje u avgustu takođe je uticao i uragan Harvi (0,75 p.p. od 0,9% pada, prema procenama FED-a), usled smanjene aktivnosti u industriji nafte i prirodnog gasa. Takođe, proizvodnja prerađivačkog sektora smanjena je za 0,3%, nasuprot očekivanom rastu od 0,3%, dok je podatak iz prethodnog meseca revidiran naviše (sa -0,1% na 0,0%).

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

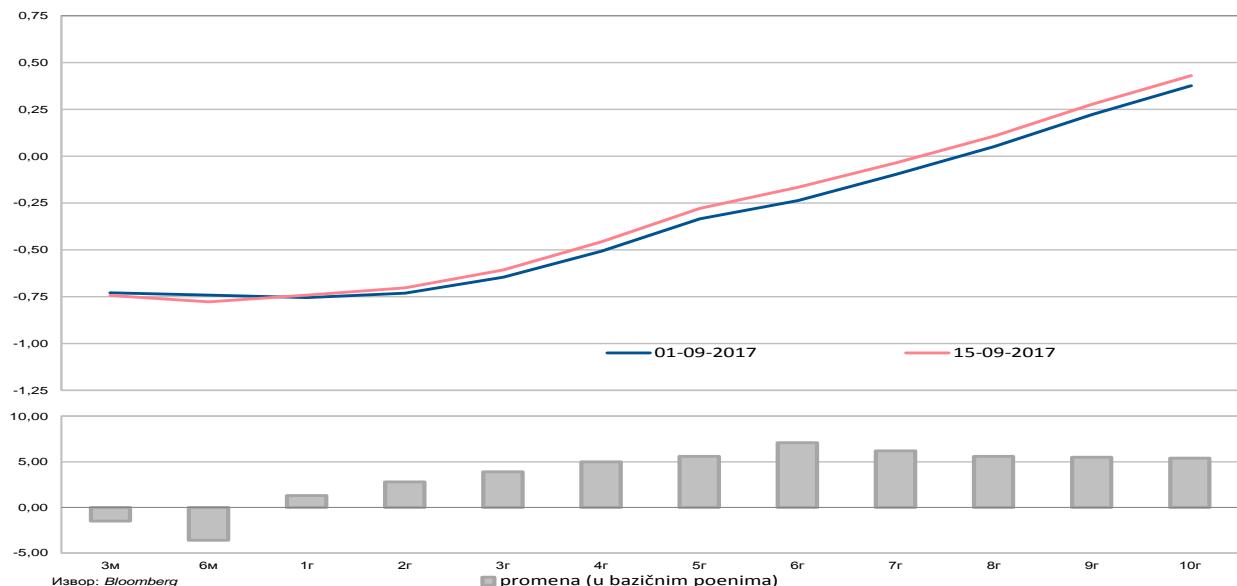
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I ISM indeks neproizvodnog sektora (6. 9. 2017)	Avg.	55,6	55,3	53,9
II Stopa rasta potrošačkih cena, M/M (14. 9. 2017)	Avg.	0,3%	0,4%	0,1%
III Stopa rasta potrošačkih cena, M/M (15. 9. 2017)	Avg.	0,1%	-0,9%	0,4%

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica svih ročnosti blago su porasli. Prinos dvogodišnje obveznice povećao se sa -0,73% na -0,70%, prinos petogodišnje obveznice povećao se sa -0,34% na -0,28%, dok se prinos desetogodišnje nemačke obveznice povećao sa 0,38% na 0,43%.

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica Nemačke su smanjeni, nakon sastanka ECB-a koji je održan u četvrtak 7. septembra. Na sastanku ECB-a referentna kamatna stopa zadržana je na postojećem nivou, dok će se program kupovine aktive nastaviti uz mesečni obim kupovine od 60 milijardi evra najmanje do kraja godine i nakon toga ukoliko bude potrebno. ECB očekuje da će kamatna stopa ostati na sadašnjem nivou u dužem periodu, odnosno znatno nakon završetka programa QE. ECB navodi da je privredni rast bio brži od očekivanja u prvoj polovini godine i da je rasprostranjen i po državama, i po sektorima privrede, ali da je inflacija i dalje na niskom nivou. Navodi se i da promene kursa evra predstavljaju izvor neizvesnosti, jer u srednjem roku mogu uticati na inflaciju. Projekcija stope privrednog rasta u zoni evra povećana je sa 1,9% na 2,2% za ovu godinu, dok su za naredne dve godine ostale nepromjenjene (1,8% i 1,7%, respektivno). Projekcija stope inflacije ostala je nepromjenjena za ovu godinu (1,5%), dok je za naredne dve godine smanjena za po 0,1 p.p. (1,2% i 1,5%, respektivno). Projekcije stope bazne inflacije iznose 1,1% u ovoj, 1,3% u narednoj godini i 1,5% u 2019. godini. Tokom prve nedelje objavljen je i konačni podatak o rastu BDP-a u zoni evra u drugom tromesečju. BDP zone evra povećan je za 0,6% u odnosu na prethodno tromeseče, što je u skladu s preliminarnom procenom i iznad stope rasta u prvom tromesečju ove godine (0,5%), odnosno za 2,3% u odnosu na isto

tromesečje prethodne godine (2,2% prema prethodnoj proceni). Uprkos solidnom rastu privredne aktivnosti, on još uvek ne utiče na ubrzanje inflacije u zoni evra.

Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica Nemačke su porasli. U četvrtak 14. septembra sastanak je održala Banka Engleske. U izveštaju sa sastanka navodi se da većina članova Komiteta smatra da bi, ukoliko privreda nastavi da se razvija boljim korišćenjem posotojećih kapaciteta i postepenim rastom inflacije, smanjivanje monetarnih stimulansa bilo adekvatno u narednih nekoliko meseci, što je uticalo na rast prinosa. Takođe, prinosi su porasli i usled većeg obima izdavanja državnih obveznica i obveznica s garancijom države pre sledećeg sastanka ECB-a u oktobru, kada se očekuje da ECB donese odluku o smanjenju obima kupovine obveznica. Austrija je emitovala stogodišnju državnu obveznicu (dospeće 2117. godine) nominalne vrednosti 3,5 milijardi evra.

Potpredsednik ECB-a Konstancio izjavio je da se monetarna politika ECB-a u prethodnom periodu uspešno izborila s rizikom deflacijske, kao i da će zadržavanje znatnog nivoa ekspanzivnosti omogućiti rast inflacije u skladu s ciljem ECB-a. Glavni ekonomista ECB-a Pret izjavio je da je, imajući u vidu nisku inflaciju, još uvek potreban znatan nivo ekspanzivnosti monetarne politike u zoni evra, te da kamatne stope neće rasti pre završetka programa kvantitativnih olakšica, ali da, u slučaju rizika od prebacivanja inflacionog cilja, ECB neće oklevati da reaguje kako bi se sprečilo da do toga dođe. Predsednik Bundesbanke Vajdman izjavio je da ECB treba da smanji nivo monetarnih stimulansa, što ne znači da treba potpuno da ih ukine, kao i da je određeni nivo ekspanzivnosti monetarne politike i dalje potreban usled niske inflacije.

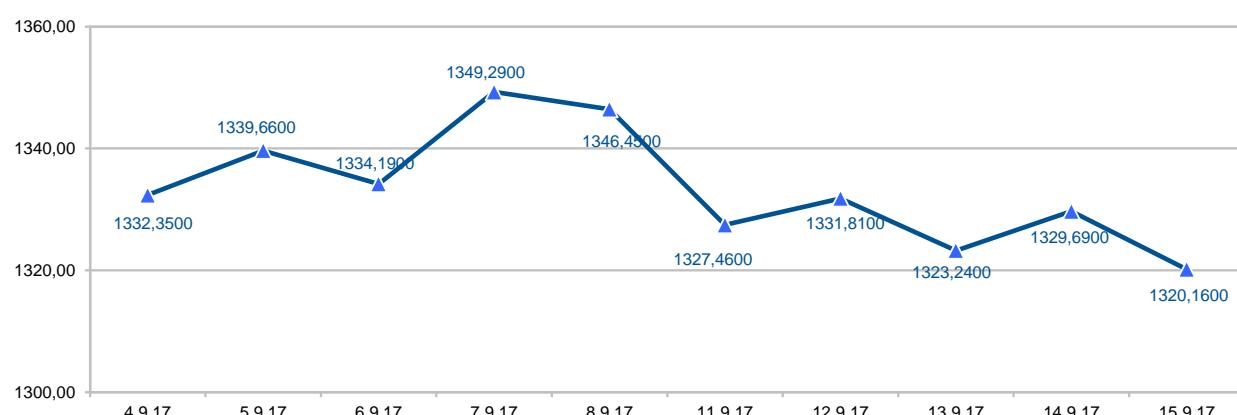
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I BDP u zoni evra, g/g (7. 9. 2017)	T2	2,2%	2,3%	2,2%
II Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, g/g (7. 9. 2017)	Jul	4,6%	4,0%	2,7%
III Industrijska proizvodnja u zoni evra, g/g (13. 9. 2017)	Jul	3,3%	3,2%	2,8%

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato
(dnevni podaci, USD po uncii)

Izvor:Bloomberg LP

Do sredine nedelje, cena zlata raste, usled veće tražnje za zlatom kao posledice slabljenja američkog dolara, kao i usled nastavka zabrinutosti investitora nuklearnim probama u Severnoj Koreji, koje vode eskalaciji geopolitičkih tenzija. Nakon što je dostigla najviši nivo u poslednjoj godini, cena zlata

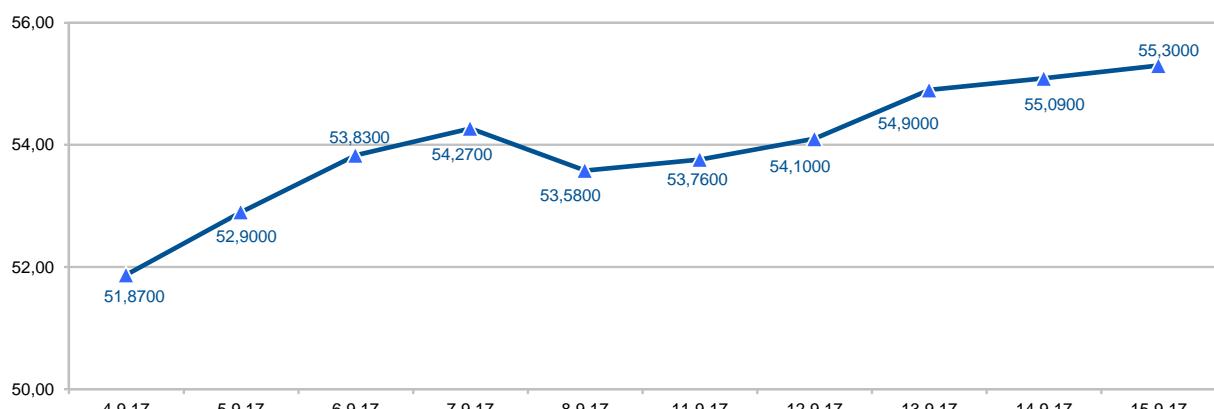
sredinom nedelje pada, usled oporavka vrednosti dolara pod uticajem ublažavanja briga investitora vezanih za prekid rada Vlade SAD i dostizanje limita javnog duga SAD. Već sutradan, cena zlata je ostvarila najveći dnevni rast u toku posmatranog perioda (1,13%), dok istovremeno dolar slabi nakon objave nešto lošijih podataka s tržišta rada SAD, kao i znatnog jačanja evra prema dolaru, nakon održavanja sastanka ECB-a. Uprkos izvesnom padu na kraju nedelje, cena zlata je u toku prvog dela izveštajnog perioda porasla za 1,63%.

U toku drugog dela izveštajnog perioda, cena zlata naizmenično pada i raste, pre svega pod uticajem kretanja vrednosti američkog dolara prema drugim valutama. Smirivanje geopolitičkih tenzija na početku nedelje uticalo je na oporavak dolara, i shodno tome doprinelo padu tražnje za zlatom, koje važi za sigurnu aktivu, uz istovremeni rast cena akcija i prinosa državnih obveznica SAD. Međutim, izjave predsednika SAD Donalda Trampa o nametanju novih sankcija Severnoj Koreji uslovile su da neizvesnost među investitorima ponovo poraste. Cena zlata ponovo pada, uporedo sa slabljenjem dolara, iako su objavljeni podaci o inflaciji u SAD bolji od očekivanih, usled novih pretnji Severne Koreje usmerenih ka SAD i Japanu. Na kraju nedelje, cena zlata opada, čemu je doprinela izjava člana ECB-a Sabine Lautenleger, koja je pozvala da se od početka naredne godine počne smanjivati program kvantitativnih olakšica unutar zone evra, ali su gubici bili ograničeni objavom nešto lošijih privrednih podataka u SAD, koji su doveli u pitanje nastavak normalizacije monetarne politike FED-a. Cena zlata je, u toku druge nedelje, smanjena za 1,95%, dok je rast cene u toku kompletног izveštajnog perioda iznosio 0,36%.

4. Nafta

Dated Brent Oil

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Nakon što se, na početku izveštajnog perioda, cena nafte smanjila, u nastavku nedelje ona se oporavlja, podržana očekivanjima ponovnog pokretanja proizvodnje u postrojenjima za preradu nafte u SAD, kao i slabijim dolarom. Takođe, rast cena podržale su i vesti o pregovorima Rusije i Saudijske Arabije o produžetku važenja sporazuma o smanjenju proizvodnje nafte nakon marta 2018. godine. Međutim, cene ponovo padaju na kraju nedelje, pod uticajem očekivanog smanjenja tražnje za naftom u narednim nedeljama, usled drugog snažnog uragana koji se približavao prostoru Floride, nakon što je uragan Harvey zatvorio četvrtinu kapaciteta za preradu nafte u SAD. Uprkos tome, cena je u toku prve nedelje porasla za 2,23%.

Tokom druge nedelje, cena nafte porasla je za dodatnih 3,21%, te je rast cene u toku posmatranog izveštajnog perioda iznosio 5,21%. Rast cena podržala su očekivanja produžetka važenja sporazuma o smanjenju proizvodnje nafte između članica *OPEC*-a i drugih vodećih proizvođača nafte, te naznakama da bi na sastanku *OPEC*-a, koji se u novembru održava u Beču, moglo biti reči o uključivanju Libije i Nigerije u sistem kvota i strožim zahtevima u proizvodnji nafte u Iranu. Takođe, vesti o manjem izvozu

nafte iz Ujedinjenih Arapskih Emirata i Saudijske Arabije, kao i rast političkih tenzija između Saudijske Arabije i Katara, doprineli su rastu cene, koji je bio dodatno podstaknut objavom izveštaja *OPEC*-a, prema kome se prognozira viši nivo tražnje za naftom u narednoj godini. U izveštaju se navodi da će uticaj uragana u SAD na tražnju za naftom biti zanemarljiv i ističe se pad proizvodnje članica *OPEC*-a tokom avgusta. Cena je nastavila da raste nakon objave izveštaja Međunarodne energetske agencije, prema čijim procenama višak ponude nafte na globalnom nivou opada, usled snažne tražnje i pada proizvodnje članica *OPEC*-a i drugih vodećih proizvođača. Objava izveštaja o rastu zaliha sirove nafte u SAD tokom protekle nedelje, koji je veći od očekivanog, nije bitnije uticala na cenu, te je ona nastavila da raste usled slabljenja dolara, prognoziranog rasta tražnje za naftom i postepenog pokretanja aktivnosti u rafinerijama u SAD.